

NHG-Behandelrichtlijn Influenza raadt antivirale middelen in de regel niet aan bij vermoeden influenza

Alma van de Pol, Miesje Nijs, Jacoba Greving, Margriet Bouma

Omdat er in de herfst van 2021 zorgen rezen over een mogelijke influenza-epidemie bovenop de COVID-19-pandemie, besloot het NHG met spoed uit te zoeken of antivirale middelen effectief kunnen zijn. De hoofdboodschap van de nieuwe NHG-Behandelrichtlijn Influenza is dat oseltamivir in de regel niet wordt aanbevolen bij een vermoeden van influenza. Er is onvoldoende bewijs dat het middel effectief is en de voordelen wegen niet op tegen de nadelen zoals bijwerkingen, mogelijke resistentieontwikkeling en kosten.

De aanbeveling om patiënten in de huisartsenpraktijk niet te behandelen met antivirale middelen (oseltamivir is momenteel het enige middel dat door de huisarts kan worden voorgeschreven) is niet nieuw. Van 1996-2016 was er een NHG-Standaard Influenza en influenzavaccinatie die een vergelijkbaar advies gaf. Nadat deze NHG-Standaard was vervallen, werd alleen de informatie over griepvaccinatie jaarlijks geactualiseerd in de NHG-Praktijkhandleiding Griepvaccinatie. In de herfst van 2021 rezen er echter zorgen dat er een influenza-epidemie zou komen bovenop de COVID-19-pandemie met nog meer druk op de zorg. Daarom besloot het NHG om met spoed een systematische zoekactie te doen naar het effect van antivirale middelen op complicaties, ziekenhuisopname en overlijden. De resultaten zijn verwerkt in een nieuwe NHG-Behandelrichtlijn die gaat over de diagnostiek en behandeling van patiënten van wie de huisarts vermoedt dat ze influenza hebben.

VERMOEDEN VAN INFLUENZA

Het klinische beeld van een infectie met een influenzavirus kan variëren van asymptomatisch tot een ernstig beloop met complicaties. We spreken van een influenza-achtig ziektebeeld als patiënten acuut zowel respiratoire symptomen als algemene symptomen krijgen, bijvoorbeeld hoesten en koorts. Het vermoeden van influenza ontstaat als dit beeld zich voordoet tijdens een influenza-epidemie. In de actuele weekcijfers van het Nivel is te zien of dat het geval is.

DIAGNOSTIEK

Bepaal op basis van het klinische beeld of er sprake is van een influenza-achtig ziektebeeld. In de huisartsenpraktijk heeft aanvullend onderzoek naar het influenzavirus bij patiënten met een influenza-achtig ziektebeeld in de regel geen consequenties voor het beleid. Het wordt daarom niet aanbevolen.

Er is geen bewijs voor de werkzaamheid van antivirale middelen bij influenzapatiënten in de huisartsenpraktijk. Foto: Shutterstock

OSELTAMIVIR

Oseltamivir wordt niet aanbevolen voor de behandeling van influenza in de huisartsenpraktijk, omdat er geen bewijs is voor de werkzaamheid. Alleen bij een kleine groep patiënten met een zeer hoog risico op een ernstig beloop kan oseltamivir worden overwogen. Denk bijvoorbeeld aan patiënten met een ernstig verminderde afweer die kort na het ontstaan van de klachten bij de huisarts komen. De risicogroepen, de voor- en nadelen van de antivirale behandeling en de rol van diagnostiek hierbij worden in de NHG-Behandelrichtlijn Influenza nader uitgewerkt. ■

NHG-Behandelrichtlijn Influenza raadt antivirale middelen in de regel niet aan bij vermoeden influenza. Huisarts Wet 2022;65(5):54. DOI:10.1007/s12445-022-1443-9. NHG, afdeling Richtlijnontwikkeling, Utrecht: A.C. van de Pol, wetenschappelijk medewerker, kenniscentrum@nhg.org; M.M. Nijs, wetenschappelijk medewerker; J.P. Greving, wetenschappelijk medewerker; M.C. Bouma senior wetenschappelijk medewerker. Mogelijke belangenverstremming: niets aangegeven. De NHG-werkgroep bestond uit [op alfabetische volgorde]: Bouma M, Cals J, Greving J, Jongerius S, Loogman M, Nijs M, Van de Pol AC, Riezebos-Brilman A, Spijkers K, Van de Veerdonk F, Venekamp RP.

Raadpleeg de volledige versie van de NHG-Behandelrichtlijn Influenza op richtlijnen.nhg.org.